

EDUSKUNNAN VASTAUS 253/2006 vp

Hallituksen esitys rakennerrahastolaiksi sekä laeiksi alueiden kehittämislain ja Kainuun hallintokokeilusta annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä rakennerrahastolaiksi sekä laeiksi alueiden kehittämislain ja Kainuun hallintokokeilusta annetun lain muuttamisesta (HE 242/2006 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 30/2006 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Rakennerrahastolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltoamisala

Tätä lakia sovelletaan Euroopan yhteisön rakennerrahastoista osarahoitettaviin suunnitelmiin ja ohjelmiin, niiden valmisteluun, toimeenpanoon sekä rakennerrahastojen rahoituksen ja vastaavan kansallisen julkisen rahoitusosuuden hallinnointiin, valvontaan ja tarkastukseen.

Alueiden kehittämistä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien valmisteluun ja toimeenpanoon sekä suunnitelmien ja ohjelmien yhteensovittamiseen ja seurantaan sovelletaan, mitä alueiden kehittämislainsäädännössä (602/2002) säädetään. Valtion talousarvioon otettuihin rakennerrahastovaroihin sovelletaan valtion talousarviosta annettua lakia (423/1988).

Jos muussa laissa on tästä laista poikkeavia säännöksiä, noudatetaan niitä tämän lain sijasta.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *rakennerrahastolla* Euroopan aluekehitysrahastoa, jäljempänä aluekehitysrahasto, ja Euroopan sosiaalirahastoa, jäljempänä sosiaalirahasto;

2) *rakennerrahastovaroilla* Euroopan yhteisöjen komission Euroopan yhteisöjen talousarviosta Suomeen myöntämiä rakennerrahastojen varoja;

3) *kansallisella rahoitusosuudella* rakennerrahastovaroja vastaavaa kansallista julkista ja yksityistä rahoitusosuutta;

4) *kansallisella julkisella rahoitusosuudella* rakennerrahastovaroja vastaavaa valtion, kuntien ja muiden julkisyhteisöjen rahoitusosuutta;

5) *rakennerahasto-ohjelmalla* rakennerahastosta osarahoitettua toimenpideohjelmaa;

6) *kansallisella rakennerahasto-ohjelmalla* alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitetta varten laadittua toimenpideohjelmaa;

7) *jäsenvaltioiden välisellä rakennerahasto-ohjelmalla* Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta varten laadittua toimenpideohjelmaa;

8) *välittävällä toimielimellä* julkista tai yksityistä elintä tai yksikköä, joka toimii hallinto- tai todentamisviranomaisen vastuulla tai hoitaa täytäntöön paneviin tuensaajiin liittyviä tehtäviä tällaisen viranomaisen puolesta;

9) *tuensaaajalla* julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista toimien käynnistämisestä ja täytäntöönpanosta vastaavaa toimijaa, toimielintä tai yritystä;

10) *johtavalla tuensaaajalla* Euroopan alueellisen yhteistyön tavoitteen toimenpideohjelmasa julkisoikeudellista tai yksityisoikeudellista toimien käynnistämisestä ja täytäntöönpanosta vastaavaa toimijaa, toimielintä tai yritystä, jonka tuensaaajat ovat nimenneet; ja

11) *toimella* hanketta tai hankeryhmää, joka on valittu hallintoviranomaisen valvonnassa seurantakomitean vahvistamilla perusteilla ja jota yksi tai useampi tuensaaaja panee täytäntöön siihen liittyvän toimintalinjan tavoitteiden saavuttamiseksi.

3 §

Rakennerahastovarojen tulouttaminen

Rakennerahastoista tuloutettavien varojen ja niillä rahoitettavien menojen maksamiseen tarvittavien määrärahojen ottamisesta valtion talousarvioon säädetään valtion talousarviosta annetussa laissa.

2 luku

Ohjelmatyö

4 §

Kansallinen suunnitelma

Sisäasiainministeriö valmistelee yhteistyössä muiden ministeriöiden, maakunnan liittojen ja muiden rakennerahasto-ohjelmien laatimiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa ohjelmakaudeksi kansallisen suunnitelman. Suunnitelma laaditaan lisäksi yhteistyössä komission kanssa. Suunnitelma sisältää ne seikat, joista säädetään Euroopan yhteisön lainsäädännössä.

Kansallisen suunnitelman hyväksyy valtioneuvosto.

Kansallisen suunnitelman muuttamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä sen valmistelusta ja hyväksymisestä 1 ja 2 momentissa säädetään.

Valtioneuvoston 2 momentissa tarkoitettuun päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

5 §

Toimenpideohjelmat

Rakennerahastoista rahoitettavat toimet toteutetaan 6 §:ssä tarkoitettussa kansallisessa suunnitelmassa nimetyillä toimenpideohjelmillä. Toimenpideohjelma laaditaan ohjelmakaudeksi ja se koskee vain yhtä tavoitetta. Toimenpideohjelman laatimiseen, sisältöön ja hyväksymiseen sovelletaan, mitä Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään.

Toimenpideohjelmaa koskevan ehdotuksen valmisteluun ja toimenpideohjelman muuttamiseen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään.

6 §

Toimenpideohjelmien valmistelu

Aluekehitysrahastosta osarahoitettavien toimenpideohjelmien valmisteluun sovelletaan, mitä alueiden kehittämislaissa säädetään alueellisen rakennerahasto-ohjelman valmistelusta.

Poiketen siitä, mitä 1 momentissa säädetään, Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmat valmistellaan yhteistyössä toimenpideohjelman toteuttamiseen osallistuvien jäsenvaltioiden kanssa. Muilta osin toimenpideohjelmien valmisteluun ja niiden muuttamiseen sovelletaan soveltuvin osin, mitä alueiden kehittämislaissa säädetään alueellisen rakennerrahasto-ohjelman valmistelusta.

Sosiaalirahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman valmistelusta vastaa työministeriö. Toimenpideohjelman alueellisen osion valmisteluun sovelletaan soveltuvin osin, mitä alueellisen rakennerrahasto-ohjelman valmistelusta säädetään. Toimenpideohjelman alueellisen osion valmistelusta vastaa asianomainen työvoima- ja elinkeinokeskus. Työministeriö valmistelee yhteistyössä muiden ministeriöiden, maakunnan liittojen sekä muiden ohjelmien toteuttamiseen osallistuvien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa ohjelmaehdotuksen valtioneuvoston käsiteltäväksi.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen toimenpideohjelman muuttamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä sen valmistelusta säädetään.

3 luku

Kansallisten rakennerrahasto-ohjelmien hallinnointi

7 §

Hallintoviranomaiset

Hallintoviranomaisina toimivat aluekehitysrahastosta osarahoitettavien toimenpideohjelmien osalta sisäasiainministeriö ja sosiaalirahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman osalta työministeriö.

8 §

Hallintoviranomaisen tehtävät

Hallintoviranomainen vastaa toimenpideohjelman hallinnoinnista ja täytäntöönpanosta moitteettoman varainhoidon periaatteita noudattaen sekä hoitaa ne tehtävät, joista säädetään Eu-

roopan yhteisön lainsäädännössä. Lisäksi hallintoviranomainen hoitaa hallinnoimaansa rakennerrahasto-ohjelmaa koskevia kansallisia tehtäviä sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Hallintoviranomainen voi siirtää seuranta-komiteaan liittyviä valmistelua ja seurantakomiteassa tehtyjen päätösten täytäntöönpanoa koskevia tehtäviä aluekehitysrahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman ohjelma-alueella sille maakunnan liitolle, josta ohjelma-alueen maakunnan liitot ovat kirjallisesti sopineet.

Edellä 2 momentissa tarkoitettujen tehtävien yksityiskohtaisesta sisällöstä ja tehtävien siirrostä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Valtioneuvoston asetuksella voidaan myös antaa tarkempia säännöksiä rakennerrahastovarojen käytössä ja toimenpideohjelmien valvonnassa noudatettavista menettelytavoista, joita Euroopan yhteisön lainsäädäntö edellyttää.

9 §

Välittävät toimielimet

Välittäviä toimielimiä ovat rakennerrahastovaroja käyttävät ministeriöt, keskushallinnon virastot, työvoima- ja elinkeinokeskukset, alueelliset ympäristökeskukset, lääninhallitukset ja maakunnan liitot. Välittäviä toimielimiä ovat myös valtion erityisrahoitusyhtiöstä annetussa laissa (443/1998) tarkoitettu erityisrahoitusyhtiö ja muu vastaava valtion kokonaan tai osittain omistama yhtiö ja muut viranomaiset tai laitokset, joille on siirretty hallinto- ja todentamisviranomaisen tehtäviä.

Välittävien toimielinten tehtäviin sovelletaan, mitä niistä jäljempänä tässä laissa ja muualla laissa erikseen säädetään.

10 §

Rakennerrahastovarojen osoittaminen muiden viranomaisten käytettäväksi

Hallintoviranomainen vastaa valtion talousarvion pääluokkaansa otettujen rakennerrahastovarojen osoittamisesta välittävien toimielinten käytettäväksi.

Osa rakennerahastovaroista voidaan jättää hallintoviranomaisen pääluokkaan (*ohjelma-reservi*). Ohjelmareserviä voidaan käyttää varainkäytön joustavuuden varmistamiseen, yli-
maakunnallisiin hankkeisiin ja äkillisistä rakennemuutosongelmista aiheutuvien menojen kattamiseen.

Tarkempia säännöksiä rakennerahastovarojen ja kansallisen rahoitusosuuden jakamisesta ja siihen liittyvistä määräajoista, ohjelmareservin suuruudesta, käytöstä ja noudatettavasta menettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

11 §

Hallintoviranomaisen ehdot ja ohjeet

Hallintoviranomainen voi varojen osoittamista koskevassa päätöksessään asettaa välittävän toimielimen noudatettavaksi sellaisia varojen käyttöä koskevia ja välittävälle toimielimelle laissa säädettyjä velvollisuuksia täsmentäviä ehtoja, jotka ovat välttämättömiä Euroopan yhteisön lainsäädäntöön perustuvien velvoitteiden täyttämiseksi ja rakennerahastovarojen hallinnoinnin, valvonnan ja tarkastuksen asianmukaiseksi hoitamiseksi.

Hallintoviranomainen voi muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa antaa välittävälle toimielimille rakennerahastovarojen hallinnointia ja valvontaa koskevia ohjeita, jotka ovat välttämättömiä Euroopan yhteisön lainsäädäntöön perustuvien velvoitteiden täyttämiseksi ja rakennerahastovarojen asianmukaiseksi hoitamiseksi.

Hallintoviranomainen voi muissa kuin 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa antaa viranomaisena toimiville välittävälle toimielimille rakennerahastovarojen hallinnointia ja valvontaa koskevia määräyksiä, jotka ovat välttämättömiä Euroopan yhteisön lainsäädäntöön perustuvien velvoitteiden täyttämiseksi ja rakennerahastovarojen asianmukaiseksi hoitamiseksi. Ennen mää-

räysten antamista hallintoviranomaisen on kuul-
tava asianomaisia ministeriöitä.

12 §

Eräät täytäntöönpanojärjestelyt

Hallintoviranomainen voi asioissa, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan tai muutoin vaadi eduskunnan suostumusta, tarvittaessa yhteisymmärryksessä rakennerahasto-ohjelman todentamisviranomaisen ja muiden toimenpideohjelman toteuttamiseen osallistuvien ministeriöiden kanssa sopia tavanomaisina pidettävistä rakennerahasto-ohjelman hallinnointitehtävien täytäntöönpanoa koskevista tarpeellisista järjestelyistä Euroopan yhteisöjen komission, muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden rakennerahastotehtäviä hoitavien viranomaisten tai jäsenvaltioiden tällaisia tehtäviä hoitavien muiden tahojen kanssa.

Hallintoviranomainen voi 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa tarvittaessa yhteisymmärryksessä rakennerahasto-ohjelman todentamisviranomaisten ja muiden rakennerahastovaroja käyttävien ministeriöiden kanssa sopia myös sellaisista täytäntöönpanojärjestelyistä, joista rakennerahasto-ohjelman ja Euroopan unionin ulkopuolella toteutettavan Euroopan yhteisön rahoittaman ohjelman tekninen yhteensovittaminen välttämättä edellyttää.

13 §

Todentamisviranomaiset

Todentamisviranomaisina toimivat aluekehitysrahastosta osarahoitettavien toimenpideohjelmien osalta sisäasiainministeriö ja sosiaalirahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman osalta työministeriö.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen todentamisviranomaisten tehtävät on erotettava 8 §:ssä tarkoitettujen hallintoviranomaisten tehtävistä siten, että viranomaisten toiminnan riippumattomuus voidaan varmistaa.

14 §

Todentamisviranomaisen tehtävät

Todentamisviranomainen hoitaa Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaan sille kuuluvat tehtävät. Lisäksi todentamisviranomainen hoitaa hallinnoimaansa rakennerahasto-ohjelmaa koskevia kansallisia tehtäviä sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Välittävä toimielin toimittaa tuensaajien maksamien tukikelpoisten menojen perusteella tiedot menoilmoitusta varten toimenpideohjelman todentamisviranomaiselle ja samalla tiedoksi hallinnonalansa ministeriölle. Sisäasiainministeriön hallinnonalalla tiedot toimittaa sisäasiainministeriölle maakunnan liitto.

15 §

Todentamisviranomaisen ohjeet ja määräykset

Todentamisviranomainen voi antaa välittävälle toimielimille rakennerahastovarojen käyttöä ja valvontaa koskevia ohjeita, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädettyjen velvoitteiden hoitaminen sitä edellyttää.

Todentamisviranomainen voi antaa välittävälle toimielimille rakennerahastovarojen käyttöä ja valvontaa koskevia määräyksiä, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädettyjen velvoitteiden hoitaminen sitä edellyttää. Ennen määräysten antamista todentamisviranomaisen on kuuluttava asianomaisia ministeriöitä.

16 §

Rakennerahastoneuvottelukunta

Sisäasiainministeriön yhteydessä toimii rakennerahastoneuvottelukunta, jonka tehtävänä on:

1) sovittaa yhteen rakennerahastojen, Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston (*maaseuturahasto*) ja Euroopan kalatalousrahaston (*kalatalousrahasto*) toimia;

2) sovittaa yhteen 1 kohdassa tarkoitettuja toimia ja kansallisia toimia; ja

3) seurata rakennerahasto-ohjelmien tuloksellisuutta sekä arvioida niiden vaikuttavuutta ja

raportoida niiden edistymisestä sisäasiainministeriölle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien lisäksi rakennerahastoneuvottelukunta voi tehdä ehdotuksia rakennerahastotoimien yhteensovituksen ja vaikuttavuuden parantamiseksi hallintoviranomaiselle ja seurantakomiteoille.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä hoitaviin neuvottelukunnan jäseniin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä, sekä mitä vahingonkorvauslaissa (412/1974) säädetään julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta. Neuvottelukunnan hallintomenettelyyn sovelletaan, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kieli-laissa (423/2003) säädetään.

Neuvottelukunnan asettaa valtioneuvosto.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta, toimikaudesta ja tarkemmista tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

17 §

Maakunnan yhteistyöryhmä

Kussakin maakunnassa on rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanon ja alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittamista varten maakunnan yhteistyöryhmä.

Yhteistyöryhmän asettaa maakunnan liiton hallitus. Yhteistyöryhmän toimikausi jatkuu, kunnes Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt toimenpideohjelman täytäntöönpanoa koskevan loppukertomuksen. Toimikautta voidaan jatkaa, jos yhteistyöryhmän tehtävien hoitaminen sitä vaatii. Jäljempänä 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen tahojen edustajat valitaan kuitenkin maakunnan liiton ja sen jäsenkuntien osalta valtuuston toimikaudeksi ja saamelaiskäräjien osalta saamelaiskäräjien toimikaudeksi.

Yhteistyöryhmän kokoonpano on sovittava siten, että siinä ovat maakunnan alueen kehittämisen kannalta tasapuolisesti edustettuina osapuolina:

1) maakunnan liitto ja sen jäsenkunnat sekä Lapin maakunnassa lisäksi saamelaiskäräjät;

2) ohjelmaa rahoittavat valtion viranomaiset ja muut valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot;

3) alueen kehittämisen kannalta tärkeimmät työmarkkina- ja elinkeinojärjestöt sekä mahdollisuuksien mukaan muut kansalaisyhteiskuntaa edustavat tai ympäristöjärjestöt ja sukupuolten tasa-arvoa edistävät järjestöt.

Osapuoliin edustetuiksi tulevat tahot tekevät ehdotuksen edustajikseen sekä heidän henkilökohtaisiksi varaedustajikseen.

Jäsenten lisäksi maakunnan liiton hallitus nimeää yhteistyöryhmälle puheenjohtajan, jonka tulee olla kuntalaissa (365/1995) tarkoitettu luottamushenkilö, sekä 3 momentissa tarkoitettujen osapuolten ehdotuksesta kolme varapuheenjohtajaa, joiden tulee olla yhteistyöryhmän jäseniä.

Yhteistyöryhmä voi kutsua yhteistyöryhmään asiantuntijoita.

Yhteistyöryhmä voi asettaa jaostoja. Jaoston tehtävänä on valmistella maakunnan yhteistyöryhmässä käsiteltäviä asioita.

Yhteistyöryhmä voi asettaa 7 momentissa tarkoitettujen jaostojen lisäksi jaoston maaseuturahastosta rahoitettavien toimenpiteiden alueellista tarkastelua ja muihin alueellisiin toimenpiteisiin tapahtuvaa yhteensovittamista varten. Jaoston puheenjohtajana toimii työvoima- ja elinkeinokeskuksen edustaja. Jaoston tarkemmista tehtävistä ja kokoonpanosta säädetään valtioneuvoston asetuksella. Siltä osin kuin kysymys on tässä tarkoitettujen toimenpiteiden ja rakennerrahastoista rahoitettavien toimenpiteiden yhteensovittelusta, noudatetaan kuitenkin, mitä jäljempänä tässä laissa säädetään.

18 §

Maakunnan yhteistyöryhmän jäsenten asema

Maakunnan yhteistyöryhmän ja sen asettaman jaoston jäsenen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sekä mitä vahingonkorvauslaissa säädetään julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta. Jäsenistä on soveltuvin osin voimassa, mitä kuntalaissa säädetään luottamushenkilöistä. Maakunnan liit-

toon pysyväisluonteisessa palvelusuhteessa oleva henkilö voidaan kuitenkin valita yhteistyöryhmän jäseneksi.

Edellä 17 §:n 3 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitetuille edustajille maksettavista palkkioista ja ansionmenetykskorvauksista sekä matkakustannusten ja muiden heille tehtävän hoitamisesta aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta on voimassa, mitä kuntalaissa säädetään luottamushenkilöistä. Mainitun momentin 2 kohdassa tarkoitetuille edustajille maksettavista palkkioista ja korvauksista vastaa se, jota jäsen edustaa.

19 §

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö

Maakunnan yhteistyöryhmällä on sihteeristö. Siinä ovat edustettuina 17 §:n 3 momentin 1 ja 2 kohdassa mainitut viranomaiset. Maakunnan yhteistyöryhmä päättää sihteeristön kokoonpanosta siten, että viranomaisten edustus tulee tasapuolisesti huomioon otetuksi.

Sihteeristön tehtävänä on hoitaa yhteistyöryhmän asioiden valmistelu-, esittely- ja täytäntöönpanotehtäviä virkavastuulla.

Sihteeristön tehtävänä on sen lisäksi, mitä edellä 2 momentissa säädetään, yhteensovittamista varten tarkastella ja seurata maakunnan alueella valmisteltavia rakennerrahasto-ohjelmien, maaseuturahaston ja kalatalousrahaston hankkeita ja raportoida niistä yhteistyöryhmälle.

20 §

Maakunnan yhteistyöryhmän päätöksenteko ja hallintomenettely

Jollei jäljempänä toisin säädetä, päätöksenteosta ja hallintomenettelystä maakunnan yhteistyöryhmässä on soveltuvin osin voimassa, mitä kuntalain 50, 54 ja 55 sekä 57—62 §:ssä säädetään. Muilta osin yhteistyöryhmän hallintomenettelyyn sovelletaan hallintolakia.

Maakunnan liitto vahvistaa yhteistyöryhmän hyväksymän maakunnan yhteistyöryhmän työjärjestyksen, jossa määrätään asian valmistelusta, esittelystä, päätöksenteosta yhteistyöryhmäs-

sä, jaostojen perustamisesta, kokoonpanosta ja niiden tarkemmista tehtävistä. Muutoin työjärjestyksestä on soveltuvin osin voimassa, mitä kuntalaissa säädetään johtosäännöstä.

Yhteistyöryhmän on pyrittävä päätöksenteosaan yksimielisyyteen. Jos päätöstä ei voida tehdä yksimielisesti, päätökseksi tulee mielipide, jota kaksi kolmannesta äänestäneistä on kannattanut.

Jäljempänä 21 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettussa asiassa rahoittajataho ei voi myöntää hankkeelle rakennerahaston tukea, jos yhteistyöryhmä ei ole hanketta puoltanut. Yhteistyöryhmän myönteinen lausuntoa koskeva päätös ei kuitenkaan sido rahoittajatahoa, jos siihen on painavia syitä. Jos rahoittajataho aikoo yhteistyöryhmän myönteisestä päätöksestä huolimatta tehdä siitä poikkeavan rahoituspäätöksen, sen tulee antaa yhteistyöryhmälle tästä tieto ja perustelut painavista syistä. Yhteistyöryhmän kannanottoa koskeviin päätöksiin ei saa hakea erikseen muutosta valittamalla.

21 §

Maakunnan yhteistyöryhmän tehtävät

Maakunnan yhteistyöryhmä:

1) yhteensovittaa seuraavan varainhoitovuoden aluekehitysrahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman rakennerahastovarojen ja niitä vastaavan kansallisen rahoitusosuuden kohdentumisen maakunnassa rakennerahasto-ohjelmaa rahoittaville valtion viranomaisille, maakunnan liitolle ja muille rakennerahasto-ohjelman rahoitukseen osallistuville;

2) yhteensovittaa seuraavan varainhoitovuoden sosiaalirahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman alueellisen osion rakennerahastovarat ja niitä vastaavan kansallisen rahoitusosuuden asianomaiselle hallinnonalalle sovitun rahoituskehyksen mukaan, jollei rahoituskehyksestä poikkeamiseen ole maakunnan kehitykseen liittyviä tai muita painavia syitä;

3) suuntaa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua maakuntaan osoitettua rakennerahastojen rahoitusta ja vastaavaa kansallista rahoitusta tarkistamalla maakunnan yhteistyöasiakirjan, jos se on raken-

nerahasto-ohjelman toimeenpanon kannalta tarpeen;

4) saa tiedoksi yhteensovitusta varten maakunnan yhteistyöasiakirjan laatimisen yhteydessä suunnitelmat ja raportit maaseuturahaston alueellisesta rahoituksesta, kalatalousrahastosta rahoitettavista toimenpiteistä ja sosiaalirahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman valtakunnallisen osion rahoituksesta ja varmistaa eri toimenpiteiden yhteensovituksen ja eri rahastojen osallistumisen laajojen ja aluekehittämisen kannalta merkittävien hankkeiden toteuttamiseen;

5) päättää yhteistyöasiakirjassa rakennerahasto-ohjelmassa olevien hankkeiden valintakriteerien alueellisesta soveltamisesta;

6) käsittelee rahoituksen myöntävän ministeriön, sen hallinnonalan viranomaisen tai muun toimijan taikka maakunnan liiton valmistelemia aluekehityksen kannalta merkittäviä hankkeita ja antaa niistä lausunnon rahoituksen myöntäville taholle; yhteistyöryhmässä käsiteltävät hankkeet määritellään tarkemmin työjärjestyksessä kuitenkin niin, että liikesalaisuuden piiriin kuuluvia tietoja sisältäviä yrityshankkeita ei voida käsitellä yhteistyöryhmässä;

7) huolehtii tarvittavista menettelytavoista, joilla varmistetaan rahoitettaviksi hyväksyttävien hankkeiden mahdollisten ympäristövaikutusten selvittäminen ennen rahoituspäätösten tekoa;

8) valmistelee ja esittää siten kuin 8 §:ssä säädetään aluekehitysrahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman ja sosiaalirahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman alueellisen osan muutostarpeita seurantakomitealle ja hallintoviranomaiselle sekä raportoi niille rakennerahasto-ohjelman toteutumisesta;

9) tiedottaa rakennerahasto-ohjelman toimeenpanosta;

10) voi hoitaa myös muita rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanon ja alueen kehittämiseen vaikuttavien toimenpiteiden yhteensovittamista koskevia tai niihin liittyviä tarpeellisia tehtäviä, joista tarvittaessa määrätään tarkemmin työjärjestyksessä, jollei kyseisiä tehtäviä ole säädetty muiden viranomaisten tehtäväksi.

Edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuista tehtävistä hyväksytään asiakirja, jonka kaikki asianomaisessa maakunnassa toimenpideohjelmaa rahoittavat toimijat allekirjoittavat (*maakunnan yhteistyöasiakirja*).

Tarkempia säännöksiä maakunnan yhteistyöasiakirjan sisällöstä, noudatettavasta menettelystä, laatimisen määräajoista ja 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetun raportin sisällöstä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

22 §

Tarkastusviranomainen

Rakennerahasto-ohjelmien tarkastusviranomainen toimii valtiovarainministeriössä valtiovarain controller -toiminnon yhteydessä.

Tarkastusviranomaisen on oltava hallinto- ja todentamisviranomaisesta toiminnallisesti riippumaton.

23 §

Tarkastusviranomaisen tehtävät

Tarkastusviranomainen hoitaa sille Euroopan yhteisön lainsäädännössä asetetut tehtävät. Tarkastusviranomainen antaa kertomuksen, jossa arvioidaan perustettu hallinto- ja valvontajärjestelmä, ja esittää lausunnon siitä, kuinka rakennerahastojen hallinto- ja valvontajärjestelmät täyttävät Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetty vaatimukset. Lisäksi tarkastusviranomainen hoitaa kansallisia tehtäviä sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

24 §

Tarkastusviranomaisen ohjeet

Tarkastusviranomainen voi antaa rakennerahasto-ohjelmien toimeenpanoon osallistuville ohjeita tarkastusten suorittamisesta, joita Euroopan yhteisön lainsäädäntö edellyttää, sekä noudatettavista tarkastusmenetelmistä.

25 §

Seurantakomiteat

Valtioneuvosto asettaa kullekin toimenpideohjelmalle seurantakomitean, jonka tehtävänä on varmistaa toimenpideohjelman täytäntöönpanon tehokkuus ja laatu ja hoitaa sille ne tehtävät, joista säädetään Euroopan yhteisön lainsäädännössä. Sen toimikausi jatkuu, kunnes Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt täytäntöönpanoa koskevan loppukertomuksen. Toimikautta voidaan jatkaa, jos seurantakomitean tehtävien hoitaminen sitä vaatii.

Valtioneuvosto päättää seurantakomitean asettamisesta ja nimittää sen jäsenet. Seurantakomitean kokoonpanoon ja jäseniin sovelletaan, mitä niistä Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään. Seurantakomitea voi kutsua asiantuntijoita.

Seurantakomitean jäsenen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sekä, mitä vahingonkorvauslaissa säädetään julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta.

Seurantakomitea laatii itselleen työjärjestyksen. Siinä määrätään asian valmistelusta, esittelystä ja päätöksenteosta seurantakomiteassa. Seurantakomitean hallintomenettelyyn sovelletaan, mitä hallintolaissa, viranomaisten julkisuudesta annetussa laissa ja kielilaissa säädetään. Seurantakomitean on pyrittävä päätöksenteossaan yksimielisyyteen. Jos päätöstä ei voida tehdä yksimielisesti, päätökseksi tulee kanta, jota kaksi kolmannelle äänestäneistä on kannattanut. Seurantakomitean rahoitettavien toimien valintaperusteita koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä seurantakomitean kokoonpanosta ja jäsenistä.

26 §

Seurantakomitean sihteeristö

Seurantakomitealla on sihteeristö. Siinä ovat edustettuina seurantakomiteassa edustettuina olevat viranomaiset. Seurantakomitea päättää

sihteeristön kokoonpanosta niin, että viranomaisten edustus tulee tasapuolisesti huomioon otetuksi.

Sihteeristön tehtävänä on hoitaa seurantakomitean asioiden valmistelu-, esittely- ja täytäntöönpanotehtäviä. Sihteeristöön sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sekä mitä vahingonkorvauslaissa säädetään julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta.

4 luku

Jäsenvaltioiden välisten rakennerahasto-ohjelmien hallinnointi

27 §

Hallintoviranomaiset

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmassa hallintoviranomaisena on ohjelma-asiakirjassa nimetty maakunnan liitto.

28 §

Hallintoviranomaisen tehtävät

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmassa hallintoviranomainen vastaa toimenpideohjelman hallinnoinnista ja täytäntöönpanosta moitteettoman varainhoidon periaatteita noudattaen sekä hoitaa ne tehtävät, joista säädetään Euroopan yhteisön lainsäädännössä. Lisäksi hallintoviranomainen hoitaa hallinnoimaansa rakennerahasto-ohjelmaa koskevia kansallisia tehtäviä sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa 30 §:ssä tarkoitetuille välittävillä toimielimille säännöksiä rakennerahastovarojen käytöstä ja valvonnasta, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädettyjen velvoitteiden täyttäminen tätä välttämättä edellyttää. Ennen asetuksen antamista on kuultava ohjelman hallintoviranomaista.

29 §

Valvoja

Sisäasiainministeriö voi nimittää valvojan Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmassa. Valvojan tehtäviin sovelletaan, mitä Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään.

Valvojalla on oltava tehtävän hoitamisen kannalta riittävä ammattitaito. Valvojan työskentelyyn sovelletaan hallintolakia, kielilakia ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Valvojaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä sekä mitä vahingonkorvauslaissa säädetään julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta.

Valvojalla on oikeus suorittaa tehtäviensä edellyttämässä laajuudessa rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä välittävään toimielimeen ja tuensaajaan kohdistuvia tarkastuksia. Valvojan oikeuksiin ja valvottavan velvollisuuksiin valvojan suorittaessa tehtävän edellyttämiä tarkastuksia sovelletaan 56 §:ää.

Valvoja voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan rakennerahastovarojen käyttöä koskevan tuensaajaan kohdistuvan 3 momentissa tarkoitetun tarkastuksen puolestaan. Sen lisäksi valvoja voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan 1 momentissa tarkoitetut tehtävät. Tilintarkastajasta on voimassa, mitä 50 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

30 §

Välittävät toimielimet

Välittäviä toimielimiä ovat 9 §:n 1 momentissa tarkoitetut viranomaiset ja muut yhteisöt.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen välittävien toimielinten tehtäviin sovelletaan, mitä niistä jäljempänä tässä laissa ja muualla laissa erikseen säädetään.

31 §

Ohjelmareservi

Osa valtion rahoitusosuudesta voidaan jättää myöhemmin jaettavaksi (*ohjelmareservi*). Ohjelmareserviiä voidaan käyttää varainkäytön joustavuuden varmistamiseen.

Ohjelmareservin suuruudesta ja noudatettavasta menettelystä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

32 §

Todentamisviranomaiset

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmissa todentamisviranomaisena toimii ohjelma-asiakirjassa nimetty hallintoviranomainen.

Todentamisviranomaisen tehtävät tulee erottaa 28 §:ssä tarkoitetun hallintoviranomaisen tehtävistä siten, että toiminnan riippumattomuus voidaan varmistaa.

33 §

Todentamisviranomaisen tehtävät

Todentamisviranomainen hoitaa Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaan sille kuuluvat tehtävät. Lisäksi todentamisviranomainen hoitaa hallinnoimaansa rakennerahasto-ohjelmaa koskevia kansallisia tehtäviä sen mukaan kuin tässä laissa säädetään.

34 §

Sisäasiainministeriön oikeus antaa ohjeita

Sisäasiainministeriö voi Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmissa antaa välittävälle toimielimille sekä hallinto- ja todentamisviranomaiselle rakennerahastovarojen käyttöä ja valvontaa koskevia ohjeita, jos Euroopan yhteisön lainsäädännössä hallinto- ja todentamisviranomaiselle säädettyjen velvoitteiden täyttäminen sitä välttämättä edellyttää.

Ennen ohjeiden antamista on kuultava toimenpideohjelman hallinto- ja todentamisviranomaisia.

35 §

Hallintokomitea

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelman toimeenpanoa varten voidaan perustaa hallintokomitea, jonka asettamisesta ja kokoonpanosta sopivat ohjelmaan osallistuvat jäsenvaltiot. Hallintokomitean toimikausi jatkuu, kunnes Euroopan yhteisöjen komissio on hyväksynyt täytäntöönpanoa koskevan loppukertomuksen.

Sisäasiainministeriö nimittää hallintokomitean suomalaiset jäsenet. Hallintokomitea voi kutsua komiteaan asiantuntijoita. Hallintokomitea hyväksyy työskentelyään varten työjärjestyksen, jossa määrätään asian valmistelusta, esittelystä ja päätöksenteosta.

Hallintokomitean suomalaiseen jäseneseen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskien säännöksiä sekä mitä vahingonkorvauslaissa säädetään julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta. Hallintokomitean työskentelyyn ja sen jäseniin sovelletaan, mitä hallintolaissa ja kielilaissa säädetään. Hallintokomitean asiakirjojen ja toiminnan julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Siinä 1 momentissa tarkoitettua toimenpideohjelmaa koskevassa ohjelmatyössä ja niissä toimenpideohjelmissa, joita toteutetaan saamelaisen kotiseutualueella tai sen osalla, noudatetaan hallintokomitean työskentelyssä soveltuvien osien saamen kielen käyttämisestä viranomaisissa annettua lakia (516/1991).

Hallintokomitean päätökset tehdään yksimielisesti.

36 §

Hallintokomitean tehtävät

Hallintokomitea vastaa toimenpideohjelmissa rahoitettavien toimien valinnasta, yhteensovittaa ja suuntaa rakennerahastojen ja kansallis-

ta rahoitusta sekä hoitaa muut sille Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaan kuuluvat tehtävät. Sen lisäksi hallintokomitea hoitaa kansallisia tehtäviä sen mukaan kuin 2 ja 3 momentissa säädetään.

Hallintokomitea antaa lausunnon toteuttavien toimien soveltuvuudesta 27 §:ssä tarkoitettuihin toimenpideohjelmiin ja niiden rahoittamisesta. Hankkeelle ei voida myöntää tukea, jollei hallintokomitea ole puoltanut hankkeen rahoittamista.

Hallintokomitean kannanottoa koskeviin päätöksiin ei saa erikseen hakea muutosta valittamalla.

37 §

Yhteinen tekninen sihteeristö

Hallintokomiteaa avustaa yhteinen tekninen sihteeristö. Sihteeristön kokoonpanosta sovitetaan ohjelmaan osallistuvien jäsenvaltioiden kesken. Sihteeristön jäsenet hoitavat hallintokomitean asioiden valmistelu-, esittely- ja täytäntöönpanotehtäviä. Sihteeristön suomalaisiin jäseniin sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä, sekä mitä vahingonkorvauslaissa säädetään julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta.

Sihteeristö voi avustaa hallintokomitean lisäksi hallintoviranomaista, seurantakomiteaa ja tarkastusviranomaista.

38 §

Tarkastusviranomainen

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmassa tarkastusviranomaisena toimii ohjelma-asiakirjassa nimetty hallintoviranomainen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun tarkastusviranomaisen tehtävät on erotettava 27 ja 32 §:ssä tarkoitettujen hallinto- ja todentamisviranomaisten tehtävistä siten, että viranomaisen toiminnan riippumattomuus voidaan varmistaa.

39 §

Tarkastusviranomaisen tehtävät

Tarkastusviranomainen hoitaa sille Euroopan yhteisön lainsäädännössä asetetut tehtävät. Tarkastusviranomainen antaa kertomuksen, jossa arvioidaan perustettu hallinto- ja valvontajärjestelmä, ja esittää lausunnon siitä, kuinka rakennerahastojen hallinto- ja valvontajärjestelmät täyttävät Euroopan yhteisön lainsäädännössä asetetut vaatimukset. Lisäksi tarkastusviranomainen hoitaa kansallisia tehtäviä sen mukaan kuin jäljempänä tässä laissa säädetään.

40 §

Tarkastajaryhmä

Edellä 38 §:ssä tarkoitettua tarkastusviranomaista avustaa sen tehtävien hoitamisessa tarkastajaryhmä, johon kuuluu edustaja kustakin toimenpideohjelmaan osallistuvasta jäsenvaltiosta. Tarkastajaryhmän suomalaisen jäsenen nimittää sisäasiainministeriö. Tarkastajaryhmä laatii työskentelyään varten työjärjestyksen. Tarkastajaryhmän puheenjohtajan tehtävästä vastaa tarkastusviranomainen.

Tarkastajaryhmän suomalaisella jäsenellä on oltava tehtävän hoitamisen kannalta riittävä ammattitaito. Jäseneneen sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä, sekä mitä vahingonkorvauslaissa säädetään julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta.

Jäsenen työskentelyyn sovelletaan hallintolakia, kielilakia ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Jäsenen oikeuksiin ja tarkastettavan velvollisuuksiin jäsenen suorittaessa tehtävän edellyttämiä tarkastuksia sovelletaan, mitä 56 §:ssä säädetään.

41 §

Seurantakomiteat

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen kussakin toimenpideohjelmassa on seurantakomitea, jonka asettamisesta ja kokoonpanosta sopivat ohjelmaan osallistuvat jäsenvaltiot. Valtio-

neuvosto nimittää seurantakomitean suomalaiset jäsenet.

Seurantakomitea tekee päätökset yksimielisesti.

Muilta osin seurantakomiteaan sovelletaan soveltuvien osin, mitä 25 §:ssä säädetään.

42 §

Eräät täytäntöönpanojärjestelyt

Sisäasiainministeriö voi asioissa, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan tai ole muutoin merkitykseltään huomattavia taikka jotka eivät muutoin vaadi eduskunnan suostumusta, tarvittaessa yhteisymmärryksessä Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmaa rahoittavien viranomaisten kanssa sopia tavanomaisina pidettävistä rakennerrahasto-ohjelman hallinnointitehtävien täytäntöönpanoa koskevista tarpeellisista järjestelyistä Euroopan yhteisöjen komission, muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmaa hoitavien viranomaisten tai jäsenvaltioiden tällaisia tehtäviä hoitavien tahojen kanssa.

Sisäasiainministeriö voi 1 momentissa tarkoitetuissa asioissa tarvittaessa yhteisymmärryksessä 1 momentissa tarkoitettuja toimenpideohjelmaa rahoittavien viranomaisten kanssa sopia myös sellaisista täytäntöönpanojärjestelyistä, joita Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelman ja Euroopan unionin ulkopuolella toteutettavan Euroopan yhteisön rahoittaman ohjelman tekninen yhteensovittaminen edellyttää.

Hallinto- ja todentamisviranomaisena toimiva maakunnan liitto voi asioissa, jotka eivät kuulu lainsäädännön alaan tai ole muutoin merkitykseltään huomattavia taikka eivät muutoin vaadi eduskunnan suostumusta, tarvittaessa yhteisymmärryksessä hallinnoimaansa toimenpideohjelmaa rahoittavien viranomaisten kanssa sopia Euroopan yhteisön lainsäädännön edellyttämistä rakennerrahasto-ohjelman hallinnointitehtävien täytäntöönpanoa koskevista tarpeellisista järjestelyistä ohjelmaan osallistuvien muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden asianomaisten vi-

ranomaisten tai jäsenvaltioiden tällaisia tehtäviä hoitavien tahojen kanssa.

43 §

Vastuu rakennerrahastovaroista eräissä tapauksissa

Valtion velvollisuuteen suorittaa rakennerrahastojen tuki todentamisviranomaiselle siinä tapauksessa, että johtava tuensaaja ei ole saanut takaisinperittyä aiheuttomasti maksettua tukia tuensaajalta, sovelletaan, mitä Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään.

Sen jälkeen, kun valtio on 1 momentissa tarkoitettulla tavalla maksanut siinä tarkoitettun tuen todentamisviranomaiselle, valtiolla on oikeus saada tuen määrä tuensaajalta.

5 luku

Varainhallinta

44 §

Rahoituksen myöntäminen ja siihen liittyvät tehtävät

Välittävän toimieliimen tehtävänä on siten kuin siitä erikseen muualla säädetään:

1) valmistella toimien rahoituspäätökset virkavastuulla;

2) myöntää toimeen kansallisen lainsäädännön, Euroopan yhteisön lainsäädännön, rakennerrahasto-ohjelman ja maakunnan yhteistyöasiakirjan mukaisesti sekä rakennerrahaston rahoitusosuus että vastaava kansallinen julkinen rahoitusosuus tai yksinomaan rakennerrahaston rahoitusosuus, jos kansallinen julkinen rahoitusosuus tulee muista kuin valtion talousarvion määrärahoista; jos toimi käsitellään 21 §:n 1 momentin 6 kohdan nojalla maakunnan yhteistyöryhmässä ennen päätöksentekoa, noudatetaan, mitä 20 §:ssä säädetään;

3) vastata toimien seurannasta;

4) vastata toimien valvonnasta ja varojen takaisinperinnästä;

5) raportoida maakunnan yhteistyöryhmälle rakennerahastovarojen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden käytöstä käsittäen myös sosiaalirahastosta osarahoitettavan rakennerahasto-ohjelman valtakunnallisen osion.

Pohjois-Suomea koskevassa aluekehitysrahastosta osarahoitetussa toimenpideohjelmasa ja sosiaalirahastosta osarahoitettavan toimenpideohjelman Pohjois-Suomea koskevassa alueellisessa osiossa saamelaiskäräjät arvioivat viranomaisten pyynnöstä saamen kieleen ja kulttuuriin kuuluvat toimet ja esittävät niitä rahoitettaviksi antamalla niistä lausunnon välittävälle toimielimelle.

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen rakennerahasto-ohjelmissa on sen lisäksi, mitä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädetään, rakennerahastovaroja myöntävän maakunnan liiton tehtävänä myöntää toimeen rakennerahastojen rahoitusosuus kansallisen lainsäädännön, Euroopan yhteisön lainsäädännön ja rakennerahasto-ohjelman mukaan ottaen huomioon hallintokomitean 36 §:n 2 momentissa tarkoitettu lausunto ja välittävän toimielimen kansallista rahoitusosuutta koskeva päätös sekä vastata toimien valvonnasta ja tarkastuksesta sekä varojen takaisinperinnästä. Rahoitusta koskeva hakemus tulee vireille, kun 37 §:ssä tarkoitettu toimivaltainen sihteeristö on vastaanottanut hakemuksen.

45 §

Menoilmoitukset

Euroopan yhteisöjen komissio suorittaa rakennerahastojen rahoitusosuuteen liittyvät maksut 13 ja 32 §:ssä tarkoitettujen todentamisviranomaisen Euroopan yhteisöjen komissiolle lähettämien maksatuseritysten ja menoilmoitusten perusteella. Sen lisäksi, mitä 14 §:n 2 momentissa ja 33 §:ssä säädetään, niiden laatimiseen, sisältöön ja noudattavaan menettelyyn sovelle-

taan, mitä Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä menoilmoituksia koskevien tietojen tarkemmasta sisällöstä, menojen todentamisesta, ilmoittamisesta noudatettavasta menettelystä ja aikataulusta.

46 §

Takaisinperintää koskevat ilmoitukset ja toimenpiteet

Välittävät toimielimet ilmoittavat todentamisviranomaiselle ja hallinnonalansa ministeriölle Euroopan yhteisön lainsäädännön mukaisesti sääntöjenvastaisuuksista, takaisinperintää koskevista ja muista toimenpiteistä, joihin todettujen virheellisyyksien oikaisemiseksi on ryhdytty. Jos virheellisyyden laatu ja laajuus huomioon ottaen tarvittaviin toimenpiteisiin ei ole ryhdytty, todentamisviranomaisen voi velvoittaa asianomaisen ministeriön ryhtymään toimenpiteisiin, joilla virheellisyys voidaan oikaista tai sen toistuminen estää. Todentamisviranomaisen voi tarvittaessa asettaa ministeriölle määräajan, jossa sen tulee ryhtyä toimenpiteisiin. Maakunnan liittoja koskevilta osin tässä tarkoitettu toimivalta on sisäasiainministeriöllä.

Tarkempia säännöksiä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä, antamismenettelystä ja aikataulusta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

47 §

Tukikelpoiset kustannukset

Rakennerahastovaroista osarahoitettujen menojen tukikelpoisuuteen sovelletaan, mitä muualla laissa säädetään, ellei Euroopan yhteisön lainsäädännöstä muuta johdu.

Tarkempia menojen tukikelpoisuutta koskevia säännöksiä, joita Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetään, voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

48 §

Ylimaakunnalliset hankkeet

Ylimaakunnallisen hankkeen hallinnoinnista huolehtii päärahoittaja, ellei se anna hallinnointia jonkin toisen tehtäväksi.

Tarkempia säännöksiä ylimaakunnallisten hankkeiden hallinnoinnista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

6 luku

**Kansallisten rakennerahasto-ohjelmien
valvonta**

49 §

Välittävän toimielimen vastuu valvonnasta

Välittävällä toimielimellä on vastuu myöntämiensä rakennerahastovarojen valvonnasta sen mukaan kuin siitä erikseen muualla laissa säädetään. Kukin joko rakennerahastovaroja tai kansallista julkista rahoitusosuutta myöntävä välittävä toimielin vastaa valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä. Välittävä toimielin on velvolinen lisäksi tarkastamaan osarahoitettuja tuotteita ja palveluita sen mukaan kuin Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään.

Hallintoviranomaisen, todentamisviranomaisen ja tarkastusviranomaisen suorittamiin tarkastuksiin sovelletaan, mitä tässä laissa ja Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädetään.

50 §

Tarkastusviranomaisen tarkastusoikeus

Tarkastusviranomaisella on oikeus suorittaa rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä hallintoviranomaiseen, todentamisviranomaiseen ja välittävään toimielimeen sekä tuensaajiin kohdistuvia tarkastuksia. Yksittäistä hanketta tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee hanketta ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan siinä laajuudessa kuin Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetään.

Tarkastusviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan rakennerahastovarojen käyttöä koskevan välittävään toimielimeen ja tuensaajaan kohdistuvan 1 momentissa tarkoitetun tarkastuksen puolestaan. Tilintarkastajan tulee olla julkishallinnon ja -talouden tilintarkastuslautakunnan hyväksymä tilintarkastaja (JHTT-tilintarkastaja) tai tilintarkastusyhteisö (JHTT-yhteisö), Keskuskaupakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT-tilintarkastaja) tai tilintarkastusyhteisö (KHT-yhteisö) taikka kaupakamarin hyväksymä tilintarkastaja (HTM-tilintarkastaja) tai tilintarkastusyhteisö (HTM-yhteisö).

Tilintarkastajaan sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä, sekä mitä vahingonkorvauslaissa säädetään julkisyhteisön ja virkamiehen korvausvastuusta. Tilintarkastajaan sovelletaan hallintolakia, kielilakia ja viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Tarkastusta suorittavan henkilön oikeuksista ja tarkastettavan velvollisuuksista säädetään 56 §:ssä.

51 §

Hallintoviranomaisen tarkastusoikeus

Hallintoviranomaisella on oikeus suorittaa hallinnoimassaan rakennerahasto-ohjelmassa käytettävien rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä välittävään toimielimeen ja tuensaajiin kohdistuvia tehtävien hoidon kannalta tarpeellisia tarkastuksia. Yksittäistä hanketta tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee hanketta ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan siinä laajuudessa kuin Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetään.

Hallintoviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan puolestaan rakennerahastovarojen käyttöä koskevan välittävään toimielimeen ja tuensaajaan kohdistuvan 1 momentissa tarkoitetun tarkastuksen. Tilintarkastajasta on voimassa, mitä 50 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

52 §

Todentamisviranomaisen tarkastusoikeus

Todentamisviranomainen voi suorittaa rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä hallintoviranomaiseen, välittävään toimielimeen sekä tuensaajiin kohdistuvia tarkastuksia, kun ne ovat tarpeen sen tehtävien suorittamiseksi. Yksittäistä hanketta tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee hanketta ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan.

Todentamisviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan puolestaan rakennerahastovarojen käyttöä koskevan välittävään toimielimeen ja tuensaajaan kohdistuvan 1 momentissa tarkoitettua tarkastuksen. Tilintarkastajasta on voimassa, mitä 50 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

53 §

Tarkastusmenetelmät ja -periaatteet

Euroopan yhteisön rakennerahastoista Suomeen myönnettävän rahoituksen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden hallinnoinnin ja käytön tarkastukseen ja muuhun valvontaan sovelletaan sellaisia menetelmiä ja periaatteita, joilla voidaan varmistaa Euroopan yhteisön lainsäädännöstä johtuvien velvollisuuksien ja moitteettoman varainhoidon vaatimusten noudattaminen.

Tarkastusviranomaisen on huolehdittava, että tarkastustyössä otetaan huomioon tunnustetut kansainväliset tarkastussuosituksen.

54 §

Tietojen saanti

Hallintoviranomaisella, todentamisviranomaisella ja tarkastusviranomaisella on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada viranomaisina toimivilta välittäviltä toimielimiltä tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tiedot ja selvitykset rakennerahastovarojen käytöstä sekä ohjelman tai hankkeen toteutuksesta ja tarkas-

tuksesta. Rakennerahasto-ohjelmia toteuttavilla ministeriöillä on sama oikeus saada tietoja hallintoviranomaiselta, todentamisviranomaiselta ja oman hallinnon alansa välittäviltä toimielimiltä sekä sisäasiainministeriöllä lisäksi maakunnan liitoilta.

Hallintoviranomaisella, todentamisviranomaisella, tarkastusviranomaisella ja rakennerahasto-ohjelmien toteuttamiseen osallistuvalla ministeriöllä on salassapitosäännösten estämättä oikeus pyynnöstä saada muulta kuin 1 momentissa tarkoitettulta viranomaiselta luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä koskevat tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot rakennerahastovarojen käytöstä sekä hankkeen toteutuksesta ja tarkastuksesta. Pyyntöä on yksilöitävä tarvittavat tiedot sekä niiden käyttötarkoitus. Näin saatuja tietoja ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin mihin niitä on pyydetty.

Hallintoviranomaisella, todentamisviranomaisella, tarkastusviranomaisella ja rakennerahasto-ohjelmien toteuttamiseen osallistuvalla ministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten estämättä saada muulta kuin viranomaisena toimivalta välittävältä toimielimeltä tehtäviensä hoitamiseksi välttämättömät tiedot rakennerahastovarojen käytöstä sekä hankkeen toteutuksesta ja tarkastuksesta. Tietojen pyytämiseen ja käyttämiseen sovelletaan, mitä 2 momentissa säädetään.

Hallintoviranomaisella, todentamisviranomaisella ja tarkastusviranomaisella on yksittäistapauksessa oikeus saada tehtäviensä hoitamiseksi tarpeelliset tuensaajia koskevat tiedot välittävän toimielimen välityksellä.

Tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen saamisen ajankohdista, sisällöstä ja menettelystä, joita Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetään, voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

55 §

Tietojen luovuttaminen

Tämän lain nojalla saatujen tietojen luovuttamiseen sovelletaan, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään.

Sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta, tämän lain mukaista tehtävää suoritettaessa saatuja tietoja yksityisen tai yhteisön taloudellisesta asemasta, liike- tai ammattisalaisuudesta taikka yksityisen henkilökohtaisista oloista saa luovuttaa:

1) lain täytäntöönpanosta vastaaville viranomaisille tämän lain mukaisten tehtävien suorittamista varten;

2) tässä laissa tarkoitettua tarkastusta suorittavalle toiselle viranomaiselle tai ulkopuoliselle tilintarkastajalle;

3) syyttäjä-, poliisi- ja tulliviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi;

4) Euroopan yhteisön toimielimelle, jos Euroopan yhteisön säädöksessä asetetun veloitteen täyttäminen tai yhteisön toimielimen tekemä päätös tätä edellyttää.

Euroopan yhteisön toimielimelle tiedot luovuttaa hallintoviranomainen, todentamisviranomainen, tarkastusviranomainen tai rakennerahasto-ohjelman toimeenpanoon osallistuva ministeriö.

56 §

Tarkastusta suorittavan henkilön oikeudet ja tarkastettavan velvollisuudet

Edellä 29, 40 ja 50—52 §:ssä tarkoitettun tarkastuksen suorittamiseksi tarkastettava on velvollinen ilman aiheutonta viivytystä korvauksetta esittämään tarkastajalle kaikki tarvittavat tiliasiakirjat sekä muun rakennerahastovarojen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden käyttöön liittyvän aineiston samoin kuin muutoinkin avustamaan tarkastuksessa.

Tarkastajalla on oikeus ottaa tiliasiakirjat ja muu edellä tarkoitettu aineisto haltuunsa, jos tarkastus sitä edellyttää. Aineisto on palautettava, kun sitä ei enää tarvita tarkastuksessa. Tarkastajan pyynnöstä tarkastettavan tulee antaa myös muut tiedot, jotka ovat tarpeen tarkastuksen asianmukaiseksi suorittamiseksi.

Tarkastajalla on oikeus tehtävän edellyttämässä laajuudessa tarkastaa kaikki rahoituksen myöntämisen ja maksamisen edellytyksenä ole-

vat seikat sekä tässä tarkoituksessa päästä tarkastettavan hallitsemiin tai käytössä oleviin tiloihin. Tarkastusta ei kuitenkaan saa suorittaa kotirauhan piiriin kuuluvassa paikassa.

57 §

Virka-apu

Poliisin, tulliviranomaisen ja veroviranomaisen on korvauksetta annettava 29, 40 ja 50—52 §:ssä tarkoitettun tarkastuksen suorittamiseksi tarpeellista virka-apua.

7 luku

Jäsenvaltioiden välisten rakennerahasto-ohjelmien valvonta

58 §

Tarkastusviranomaisen tarkastusoikeus

Tarkastusviranomaisella on Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmasa oikeus suorittaa rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä hallintoviranomaiseen, todentamisviranomaiseen, välittäviin toimielimiin sekä tuensaajiin kohdistuvia tarkastuksia. Yksittäistä hanketta tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee toimea ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan siinä laajuudessa kuin Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetään.

Tarkastusviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan rakennerahastovarojen käyttöä koskevan hallintoviranomaiseen, todentamisviranomaiseen, välittävään toimielimeen ja tuensaajaan kohdistuvan tarkastuksen puolestaan. Tilintarkastajasta on voimassa, mitä 50 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

59 §

Hallintoviranomaisen tarkastusoikeus

Hallintoviranomaisella on oikeus suorittaa hallinnoimassaan Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen rakennerahasto-ohjelmassa käy-

tettävien rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä välittäviin toimieliimiin sekä tuensaajiin kohdistuvia tehtävien hoidon kannalta tarpeellisia tarkastuksia.

Hallintoviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan rakennerahastovarojen käyttöä koskevan välittävään toimieliimeen ja tuensaajaan kohdistuvan 1 momentissa tarkoitetun tarkastuksen puolestaan. Tilintarkastajasta on voimassa, mitä 50 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

60 §

Todentamisviranomaisen tarkastusoikeus

Todentamisviranomainen voi suorittaa rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä hallintoviranomaiseen, välittäviin toimieliimiin sekä tuensaajiin kohdistuvia tehtävien hoidon kannalta tarpeellisia tarkastuksia.

Todentamisviranomainen voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan rakennerahastovarojen käyttöä koskevan välittävään toimieliimeen ja tuensaajaan kohdistuvan 1 momentissa tarkoitetun tarkastuksen puolestaan. Tilintarkastajasta on voimassa, mitä 50 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

61 §

Sisäasiainministeriön tarkastusoikeus

Sisäasiainministeriö voi suorittaa Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmissa rakennerahastovarojen käyttöön liittyviä tarkastuksia välittäviin toimieliimiin ja tuensaajiin sekä hallinto- ja todentamisviranomaiseen. Yksittäistä toimea tarkastettaessa tarkastusoikeus koskee toimea ja sen rahoitusta kokonaisuudessaan siinä laajuudessa kuin Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetään.

Sisäasiainministeriö voi päätöksellään valtuuttaa toisen viranomaisen tai riippumattoman tilintarkastajan suorittamaan rakennerahastova-

rojen käyttöä koskevan välittävään toimieliimeen ja tuensaajaan kohdistuvan 1 momentissa tarkoitetun tarkastuksen puolestaan. Tilintarkastajasta on voimassa, mitä 50 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Tarkastusta suorittavan henkilön oikeuksista ja tarkastettavan henkilön velvollisuuksista säädetään 56 §:ssä.

62 §

Muut tarkastukseen sovellettavat säännökset

Sen lisäksi, mitä tässä luvussa säädetään hallinto-, todentamis- ja tarkastusviranomaisen tarkastusoikeudesta, on tarkastuksista voimassa, mitä 53, 56 ja 57 §:ssä säädetään.

63 §

Tietojen saanti ja niiden luovuttaminen

Hallintoviranomaisen, todentamisviranomaisen ja tarkastusviranomaisen oikeudesta saada tietoja on voimassa, mitä 54 §:n 1—4 momentissa säädetään.

Tietojen luovutukseen sovelletaan, mitä 55 §:ssä säädetään.

Hallinto-, todentamis- ja tarkastusviranomaisen ovat velvollisia antamaan tiedoksi sisäasiainministeriölle Euroopan yhteisöjen komissiota varten Euroopan yhteisön lainsäädännössä säädettyjä tehtäviä hoitaessaan laatimansa kertomukset.

8 luku

Erinäiset säännökset

64 §

Toimivallan siirto rakennerahastoasioissa

Opetusministeriö voi siirtää 44 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tehtävissä toimivaltaansa opetushallitukselle, Kansainvälisen henkilöstövaihdon keskus CIMO:lle ja lääninhallituksille. Toimivallan siirtämisestä säädetään opetusministeriön asetuksella.

Sosiaali- ja terveysministeriö voi siirtää 44 §:n 1 ja 3 momentissa tarkoitetuissa tehtävissä toimivaltaansa lääninhallituksille. Toimivaltan siirtämisestä säädetään sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella.

65 §

Rakennerahasto-ohjelmien seurannan tietojärjestelmä

Kansallisissa ohjelmissa on rakennerahastovarojen seurantaa sekä hallintoviranomaisen, todentamisviranomaisen, tarkastusviranomaisen ja välittävien toimielinten tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamista varten työministeriön ylläpitämä mainittujen viranomaisten ja toimielinten yhteiseen käyttöön tarkoitettu seurantarrekisteri. Rekisteriin merkitään sen käyttötarkoituksen kannalta tarpeelliset tiedot tuen hakijasta, tuen kohteesta, tukea koskevasta päätöksestä, tuen maksatuksesta ja vaikutuksista sekä suoritetuista varmuuksista ja tarkastuksista. Tietojärjestelmä sisältää lisäksi Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetyt toimenpideohjelmiä, niiden hallinnointia, seurantaa ja valvontaa koskevat tiedot. Rekisteriin merkittyjen tietojen virheettömyydestä vastaa se viranomainen tai toimielin, joka on tehnyt merkinnät.

Jäsenvaltioiden välisessä ohjelmassa hallintoviranomaisena toimiva maakunnan liitto ylläpitää rahoitettavia hankkeita koskevaa rekisteriä. Rekisteriin tallennetaan hallinto-, todentamis- ja tarkastusviranomaisen tässä laissa säädettyjen tehtävien hoitamisen kannalta tarpeelliset 1 momentissa tarkoitettut tiedot. Maakunnan liitto vastaa seurantarrekisteriin toimitettavien 1 momentissa tarkoitettujen tietojen tallentamisesta. Niissä ohjelmissa, joissa rakennerahastovaroja myöntävä viranomainen on muu kuin Suomen viranomainen, tulee seurata erikseen kansallisen julkisen rahoituksen myöntämistä.

Seurantarrekisteriin sisältyvien tietojen julkisuudesta on voimassa, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään. Hallintoviranomainen huolehtii seurantarrekisteriin talletettujen tuen saajia, niiden toteuttamaa tointa ja tuen määrää koskevien tietojen

julkisuuteen saattamisesta Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetyissä tapauksissa ja tavalla. Hallintoviranomaisella, todentamisviranomaisella ja tarkastusviranomaisella on oikeus luovuttaa edelleen salassapitosäännösten estämättä Euroopan yhteisöjen asianomaiselle toimielimelle sellaisia 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin rekistereihin talletettuja tietoja, jotka ovat tarpeen valvottaessa, että Euroopan yhteisön lainsäädäntöä on noudatettu myönnettäessä yhteisön rahoittamaa tukea.

Rekisteröidyn tarkastusoikeudesta noudetaan, mitä henkilötietolaissa (523/1999) säädetään. Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuun seurantarrekisteriin sisältyvät henkilötietolaissa tarkoitettut henkilötiedot on poistettava viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun asianomaisen rakennerahasto-ohjelman viimeinen maksuerä on maksettu Euroopan yhteisöjen komissiosta Suomeen.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä rakennerahasto-ohjelmien Euroopan yhteisön lainsäädännössä edellytetyn seurannan tietojärjestelmän sisällöstä.

66 §

Valtion takautumisoikeuteen perustuva maksusuorituksen velvoittaminen

Jos valtio on velvoitettu maksamaan Euroopan yhteisöjen komissiolle takaisin rakennerahaston varoja, todentamisviranomainen voi päätöksellään velvoittaa muun kuin valtion budjettitalouden piiriin kuuluvan viranomaisen, viraston tai laitoksen suorittamaan valtiolle sen komissiolle maksaman määrän täysimääräisenä kuuluineen. Suoritus määrätään, jos varojen takaisinmaksu on johtunut suoritukseen velvoitettavan virheellisestä menettelystä tai jos suoritukseen velvoitettava on Euroopan yhteisöjen komission päätöksen perusteella suoraan vastuussa komissiolle varojen käytöstä.

Jollei suoritettavaa määrää makseta asetettuna eräpäivänä, sille on maksettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa tarkoitettun korkokannan mukaan.

Jäsenvaltioiden välisissä ohjelmissa 1 momentissa tarkoitettu takautumisoikeuteen perustuva suoritus maksetaan kuitenkin ohjelman todentamisviranomaiselle, joka on velvollinen maksamaan tämän suorituksen viipymättä valtiolle. Sisäasiainministeriö voi päätöksellään velvoittaa rakennerahastovaroja myöntävän maakunnan liiton suorittamaan valtiolle sen komissiolle maksaman määrän täysimääräisenä kuuluineen. Suoritus määrätään, jos varojen takaisinmaksu on johtunut suoritukseen velvoitettavan virheellisestä menettelystä tai jos suoritukseen velvoitettava on Euroopan yhteisöjen komission päätöksen perusteella suoraan vastuussa komissiolle varojen käytöstä.

67 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitetun hallintoviranomaisen, todentamisviranomaisen ja seurantakomitean sekä sisäasiainministeriön 66 §:n 3 momentissa tarkoitettuun päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Muutoksenhaku ei lykkää päätöksen täytäntöönpanoa, ellei hallintotuomioistuimella toisin määrää.

Hallinto- ja todentamisviranomaisena toimivan maakunnan liiton päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään muutoksenhausta kuntayhtymän päätökseen.

Maakunnan yhteistyöryhmän päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään muutoksenhausta kuntayhtymän päätökseen.

9 luku

Voimaantulo

68 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tällä lailla kumotaan rakennerahasto-ohjelmien kansallisesta hallinnoinnista 30 päivänä joulukuuta 1999 annettu laki (1353/1999) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

69 §

Siirtymäsäännökset

Rakennerahasto-ohjelman, jonka toimeenpääntö on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, hallinnointiin, seurantaan ja tarkastukseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Edellä 22 ja 38 §:ssä tarkoitettulla tarkastusviranomaisella on kuitenkin tarkastus- ja tietojensaantioikeus sekä oikeus tietojen luovuttamiseen mainittujen ohjelmien osalta siten kuin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleissa säännöksissä hallintoviranomaisesta säädetään.

Siihen maakunnan yhteistyöasiakirjaan, joka laaditaan ensimmäisen kerran lain voimaantulon jälkeen, sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Edellä 17 §:ssä tarkoitettu maakunnan yhteistyöryhmä vastaa maakunnan yhteistyöryhmän tehtävistä myös tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaan.

Laki

alueiden kehittämislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 12 päivänä heinäkuuta 2002 annetun alueiden kehittämislain (602/2002) 2 §:n 1 momentti, 3 §:n 2 kohta, 7 §:n 1 momentin 3 kohta, 13 §:n 3 momentti, 24 §:n 2 momentti, 29 §, 31 §:n 2 momentti, 32 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohta sekä 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 7 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 954/2005, ja

lisätään lakiin uusi 8 a § sekä 32 §:n 1 momenttiin uusi 6 ja 7 kohta seuraavasti:

2 §

Soveltaisala

Tätä lakia sovelletaan alueiden kehittämiseen, alueiden kehittämistä koskevien suunnitelmien ja ohjelmien valmisteluun ja toimenpänoon sekä suunnitelmien ja ohjelmien yhteensovittamiseen ja seurantaan. Euroopan yhteisön rakennerahastoista osarahoitettavien ohjelmien toimeenpanosta ja rakennerahastojen rahoituksen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden hallinnoinnista on voimassa, mitä rakennerahastolaissa (/2006) säädetään.

2 luku

Viranomaiset

7 §

Maakunnan liiton tehtävät

Maakunnan liitto:

3) valmistelee maakuntaohjelman perusteella vuosittain maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman ja siihen sisältyvän valtion rahoitusta koskevan maakunnan valtionrahoitusesityksenä toimivan osan yhteistyössä valtion viranomaisten, kuntien ja muiden maakuntaohjelman rahoittamiseen osallistuvien kanssa, hyväksyy ne ja neuvottelee valtionrahoitusesityksenä toimivasta osasta 8 §:ssä tarkoitettujen ministeriöiden kanssa;

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

2) *alueellisilla rakennerahasto-ohjelmilla* Euroopan aluekehitysrahastosta osarahoitettavia alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitetta ja Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta koskevia toimenpideohjelmia ja teknisen avun toimenpiteitä;

8 a §

Alueiden kehittämisen neuvottelukunta

Alueiden kehittämistoimenpiteiden, alueiden kehittämisen rahoituksen, seurannan ja arvioinnin yhteensovittamiseksi sisäasiainministeriön yhteydessä toimii alueiden kehittämisen neuvottelukunta. Valtioneuvosto asettaa neuvottelukunnan neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Hallintomenettelyyn sovelletaan, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta ja tarkemista tehtävistä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

13 §

Euroopan yhteisön alueelliset rakenne-rahasto-ohjelmat

Ohjelmien muuttamisessa noudatetaan soveltuvin osin, mitä ohjelmia koskevien ehdotusten laatimisesta ja hyväksymisestä säädetään.

24 §

Tuen myöntämisen yleiset edellytykset

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitetta koskevassa toimenpideohjelmassa tuen myöntämisen yleisenä edellytyksenä on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, että ohjelman toimeenpanoa varten asetettu hallintokomitea on rakennerahastolain 30 §:n mukaisesti puoltanut hankkeen rahoittamista.

29 §

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelman mukaisen tuen myöntäminen

Jos Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmassa rakennerahastovarojen rahoitusosuus myönnetään tukena hankkeeseen, johon kansallinen julkinen rahoitusosuus tulee pääasiallisesti muulta valtion viranomaiselta kuin sisäasiainministeriöltä, rakennerahastovaroista tulevan rahoitusosuuden myöntämistä koskee soveltuvin osin, mitä kansallisesta julkisesta rahoitusosuudesta tulevasta tuesta säädetään.

Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmassa hallinto- ja todentamisviranomaisena toimiva maakunnan liitto myöntää 28 §:stä poiketen rakennerahastovaroista maksettavan tuen toimenpideohjelman mukaiselle alueelle. Jos ohjelma-alue ulottuu toisen Euroo-

pan unionin jäsenvaltion alueelle, hallinto- ja todentamisviranomaisena toimiva maakunnan liitto myöntää rakennerahastovaroista maksettavan tuen käytettäväksi Suomen ulkopuolella. Se voi lisäksi 28 §:stä poiketen myöntää ohjelma-asia-kirjan mukaisella alueella sijaitsevaan hankkeeseen rakennerahastovaroja vastaavan valtion rahoitusosuuden, jos ohjelma-alueen maakunnan liitot ovat siitä kirjallisesti sopineet. Niissä Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmissa, joissa hallinto- ja todentamisviranomaisena toimii toisessa jäsenvaltiossa, ohjelma-alueen maakunnan liitto voi myöntää hankkeeseen rakennerahastovaroja vastaavan valtion rahoitusosuuden, jos ohjelma-alueen maakunnan liitot ovat siitä kirjallisesti sopineet.

Tarkempia säännöksiä tukea myönnettäessä noudatettavista ehdoista ja menettelystä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

31 §

Sisäasiainministeriön tarkastusoikeus

Sisäasiainministeriön tarkastusoikeudesta hallinto- ja todentamisviranomaisena sekä Euroopan alueellinen yhteistyö -tavoitteen toimenpideohjelmissa noudatetaan, mitä rakennerahastolaissa säädetään.

32 §

Tuen takaisinperintä

Maakunnan liiton on päätöksellään määrättävä avustuksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu avustus takaisinperittäväksi, jos:

4) avustuksen saaja on olennaisesti laiminlyönyt noudattaa avustuspäätöksessä määrättyjä ehtoja;

5) avustus tai sen osa on myönnetty tai maksettu väärin perustein;

6) sellaisen omaisuuden omistus- tai hallinto-oikeus, jonka hankkimiseen avustus on myönnetty, on luovutettu ennen kuin viisi vuotta on kulunut avustuksen maksamispäivästä taikka

avustuksen saaja on lopettanut avustuksen kohteena olleen toiminnan tai supistanut sitä olennaisesti; tai

7) perusrakenteen investointitukena maksetun avustuksen kohteena olevan toiminnan omistussuhteissa on tapahtunut viiden vuoden aikana avustuksen maksamispäivästä sellaisia olennaisia muutoksia, jotka vaikuttavat toimen luonteeseen tai täytäntöönpanon edellytyksiin taikka hyödyttävät aiheettomasti jotakin yritystä tai julkista yhteisöä.

Maakunnan liitto voi päätöksellään määrätä avustuksen maksamisen lopetettavaksi taikka avustuksen osittain tai kokonaan takaisinperittäväksi, jos:

1) avustuksen saaja ei ole noudattanut avustuspäätöksessä määrättyjä ehtoja;

2) avustuksen saaja on joutunut ulosottotoimenpiteen kohteeksi, selvitystilaan, konkurssiin

taikka yrityksen saneerauksesta annetussa laissa (47/1993) tarkoitetun saneerausmenettelyn tai yksityishenkilön velkajärjestelystä annetussa laissa (57/1993) tarkoitetun velkajärjestelyn kohteeksi ja jollei tuen käyttötarkoituksesta muuta johdu.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Alueellisten rakennerahasto-ohjelmien, joiden toimeenpano on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, mukaan myönnettävään tukeen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä. Siitä poiketen kuitenkin, joita koskeva tukihakemus on tullut viireille tämän lain voimaantulon jälkeen, sovelletaan tämän lain 32 §:ää.

Laki

Kainuun hallintokokeilusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Kainuun hallintokokeilusta 9 päivänä toukokuuta 2003 annetun lain (343/2003) 7 §:n 1 momentti sekä 11 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 7 §:n 1 momentti laissa 219/2004, ja
lisätään lakiin uusi 7 a ja 11 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

7 §

Rakennerahastot

Valtion talousarvioon otetaan rakennerahastolain (/2006) 7 §:ssä tarkoitettujen hallintoviranomaisten pääluokkaan valtion talousarvion Euroopan yhteisön rakennerahastovarojen vastinrahoitusta varten tarvittava määräraha Kai-

nuuta varten alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen toimenpideohjelmiin.

7 a §

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto ja Euroopan kalatalousrahasto

Valtion talousarvioon otetaan maa- ja metsätalousministeriön pääluokkaan valtion talousarvion Euroopan yhteisön Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston alueellisten varojen ja Euroopan kalatalousrahaston varojen

vastinrahoitusta varten tarvittava määräraha Kainuuta varten.

Valtioneuvosto osoittaa valtion talousarvion rajoissa Euroopan yhteisön Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston alueellisia varoja ja Euroopan kalatalousrahaston varoja koskevilta momenteilta Kainuun maakunnalle kiintiön momenteittain.

11 §

Maakuntavaltuuston tehtävät rakenne-rahastovarojen ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden hallinnoinnissa alueellinen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen toimenpideohjelmassa

Maakuntavaltuuston päätöksen perusteella asianomainen hallintoviranomaisministeriö irrottaa Kainuun maakuntaan osoitettujen asianomaisen alueellisen kilpailukyky ja työllisyys -tavoitteen toimenpideohjelman rakennerahastovarot ja vastaavan kansallisen rahoitusosuuden eri viranomaisille toimenpideohjelmassa määriteltäisiin käyttötarkoituksiin. Maakuntavaltuuston päätöksen tulee perustua 16 §:n 3 momentin mukaisen maakuntahallituksen esitykseen.

Maakuntavaltuusto voi päättää, että hallintoviranomaisen tulee jättää osa rakennerahastovaroista ja vastaavasta valtion rahoitusosuudesta rakennerahastolain 10 §:ssä tarkoitettuun ohjelmareserviin.

11 a §

Maakuntavaltuuston tehtävät Euroopan yhteisön varojen ja niitä vastaavan kansallisen rahoitusosuuden hallinnoinnissa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmassa ja kalatalouden kehittämisohjelmassa

Maa- ja metsätalousministeriö irrottaa Kainuun maakuntaan osoitetut asianomaisen Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman ja kalatalouden kehittämisohjelman varat ja vastaavan valtion rahoitusosuuden maakuntavaltuuston päätöksen perusteella asianomaisille viranomaisille ohjelmissa määriteltäisiin käyttötarkoituksiin. Maakuntavaltuuston päätöksen tulee perustua 16 §:n 3 momentin mukaisen maakuntahallituksen esitykseen.

Maakuntavaltuusto voi sisällyttää 1 momentin mukaiseen jakopäätökseen ohjelman ja säädösten mukaisia tarkempia ohjeita varojen käyttöperusteista ja käyttötarkoituksista sekä asettaa varojen käyttämistä koskevia ehtoja.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Rakennerahasto-ohjelmaan, jonka toimeenpääntö on alkanut ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan kuitenkin tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 18 päivänä joulukuuta 2006